

Inteligenta Artificiala

Universitatea Politehnica Bucuresti Anul universitar 2013-2014

Adina Magda Florea

Continut curs

Introducere in IA Strategii de cautare Problema satisfacerii restrictiilor Strategii în jocuri. Reprezentarea cunostintelor prin logica simbolică. Demostrarea teoremelor Reprezentarea Reprezentarea cunostintelor pe bază de reguli cunostintelor Reprezentarea structurata a cunostințelor. Ontologii. Rationament incert: probabilitati, modelul euristic, retele bayesiene. Planificare automata liniara si neliniara. Prelucrarea limbajului natural **Aplicatii** Agenti si sisteme multi-agent Invatare automata

Continut laborator

Tehnici de programare Prolog

Strategii de cautare

Tehnici de programare Scheme

Sisteme bazate pe reguli

Retele semantice

Rationament incert

Sistem bazat pe cunostinte

- A. Florea, A. Boangiu. Elemente de Inteligenta Artificiala A. Florea. Bazele logice ale Inteligentei Artificiale
- A. Florea. Slide-uri curs
- A. Florea, S. Radu, A. Mogos. Tehnici de Programare Prolog pentru Inteligenta Artificiala
- A. Florea e.a. Programe Lisp pentru Inteligenta Artificiala

Bibliografie

- S. Russell, P. Norvig. Artificial Intelligence: A Modern Approach, Prentice Hall, 2010 (editia a 3a), http://aima.cs.berkeley.edu/
- D. Poole, A. Mackworth. Artificial Intelligence: Foundations of Computational Agents, Cambridge University Press, 2010
  http://artint.info/index.html

Cerinte

- Prezenta la laborator: minimum 7 sedinte de laborator
- Minim 50% din punctajul de parcurs si minim 50% din punctajul de la examenul final
- Activitate si teme de laborator
- Rezolvarea temelor de casa
- Parcurgerea materialelor obligatorii
- Examen final

Notare

- Examen final: 40%
- Activitate curs 10%
- Laborator 20%
- Tema de casa 30%

Curs nr. 1

■ Introducere in IA

Intrebari cheie

- Este posibila simularea comportamentului inteligent pe calculator?
- Care este criteriul pe baza caruia se apreciaza inteligenta unui program?
- La ce nivel se incearca modelarea comportamentului inteligent?
- Care sunt reprezentarile si tehnicile utilizate in rezolvarea problemelor de inteligenta artificiala?

1. Ce este inteligenta artificiala?

- Alan Turing "Computing Machinery and Intelligence", 1950
- Loebner prize, 1990 -...

- Simularea inteligentei umane
- Emularea inteligentei umane

- IA abordare simbolica
- IA abordare ne-simbolica

- Inteligenta artificiala este studiul facultatilor mentale pe baza modelelor computationale.
- Un program inteligent este un program care manifesta o comportare similara cu aceea a omului cand este confruntat cu o problema similara. Nu este necesar ca programul sa rezolve sau sa incerce sa rezolve problema in acelasi mod in care ar rezolva-o oamenii.
- Abilitatea de a executa sarcini si de a rezolva probleme care sunt executate si/sau rezolvate de inteligenta naturala, in particular de inteligenta umana

2. Caracteristicile problemelor IA

- Generale
- Dinamica modelului
- Dificile de rezolvat (complexitatea calcului)
- Cunostinte versus date
- Utilizarea cunostintelor euristice
- Utilizarea cunostintelor incerte
- Necesita rationament, inferente
- Comportament autonom
- Adaptare/invatare

Inferente

- Inferenta
- Regula de inferenta
  - Consistenta vs. inconsistenta
  - Completa vs. incompleta
- Strategie de inferenta (control al inferentelor)
  - Consistenta vs. inconsistenta
  - Completa vs. incompleta

Exemple de reguli de inferenta

A

Inferente deductive

$$A \to B$$

Modus ponens

frumos(mircea)

Inferente nedeductive

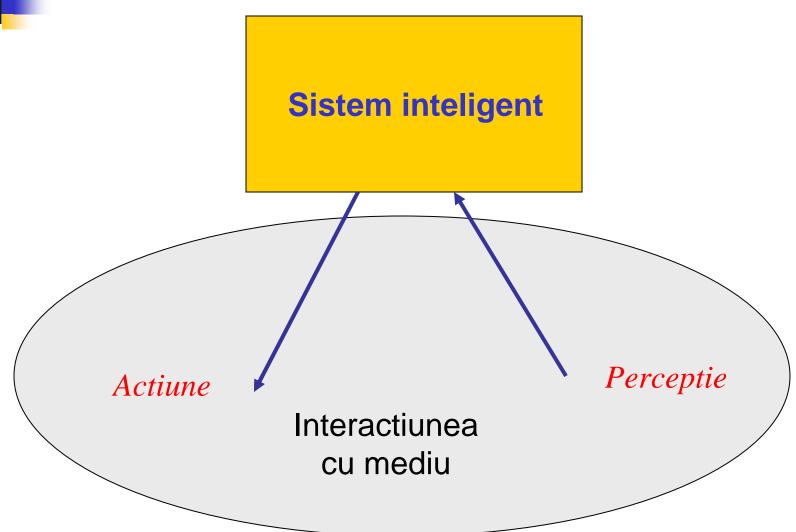
frumos(dan)

 $\forall x \text{ frumos}(x)$

Inferenta inductiva

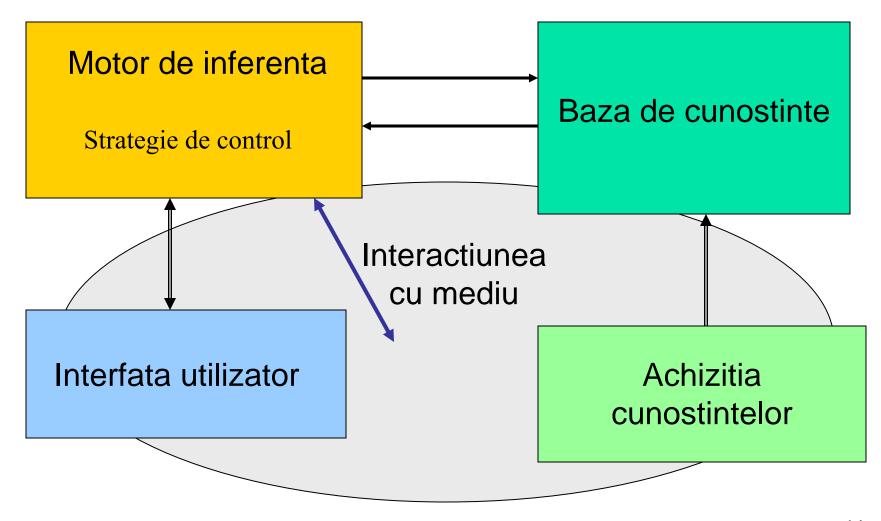

3. Structura unui sistem IA

Structura unui sistem IA

4. Scurt istoric

- Conferinta de la Dartmouth College din 1956 - primii patru mari initiatori ai domeniului: John McCarthy, Marvin Minsky, Alen Newell si Herbert Simon.
- 1956 1957 A. Newell, J. Shaw si H. Simon
  primul program de demonstrare automata a teoremelor, "The Logic Theorist."
- Incepand din 1960 apar primele programe de inteligenta artificiala.

Istoric

- 1965 J. A. Robinson rezolutia
- 1965 DENDRAL J. Lederberg si E. Feigenbaum. sistem expert capabil sa sintetizeze structura moleculelor organice pe baza formulelor chimice si a spectogramelor de masa
- 1959 Limbajul Lisp (LISt Processing) John McCarthy (Dartmouth College)
- 1972 Limbajul Prolog (PROgrammation et LOGique) Alain Colmerauer (universitatea Marseille-Aix)
- 1983 Smalltalk Goldberg, Robson

Istoric

- Anii '70 importanta cunostintelor
- Sisteme bazate pe cunostinte
- Ingineria cunostintelor
- Sistemul MYCIN Buchanan, Shortliffe sistem expert pentru diagnosticarea infectiilor bacteriene ale sangelui, Stanford University - '74-'75
- Sisteme expert
- Sisteme cadru pentru dezvoltarea sistemelor expert

Istoric

- Anii '80-'90 dezamagire
- Anii '90-'00 relansare a IA

- IA distribuita
- Agenti inteligenti
- Sisteme multi-agent
- Din ce in ce mai multe programe, componente inteligente
- Anii '00-'10 IA omniprezenta

Actual

- Combinare
- Strong AI
- Deep learning

5. Domeniile IA

- Reprezentarea cunostintelor, inclusiv ontologii/Web semantic/Web social (Web 2.0, Web 3.0)
- Rationament de bun simt
- Jocuri
- Matematica, calcul simbolic
- Demonstrarea automata a teoremelor
- Achizitia cunostintelor si invatare
- Perceptie: vedere artificiala, recunosterea vorbirii
- Intelegerea limbajului natural
- Sinteza automata a vorbirii
- Expertiza: inginerie, medicina, analiza financiara, sisteme de suport a decizie, predictie, etc.

IA astazi

- Omniprezenta:
  - comunicatii
  - conducere procese
  - conducere vehicule
  - investitii financiare
  - supraveghere si operatii de salvare
  - medicina
  - aplicatii web, ...

IA in viitor

- Robocup 2050
- Ray Kurzweil "The Singularity is Near: When Humans Transcend Biology", 2005
- Singularitate
- "Strong AI" tehnologie mai inteligenta decat omul – hard + soft
- Singularitate intrepatrunderea inteligentei biologice cu cea nonbiologica
  - calculatoare minuscule calcul omniprezent, integrat in obiecte
  - display incorporat realitate virtuala
  - realitate imbunatatita

6. Aplicatii

Robocup

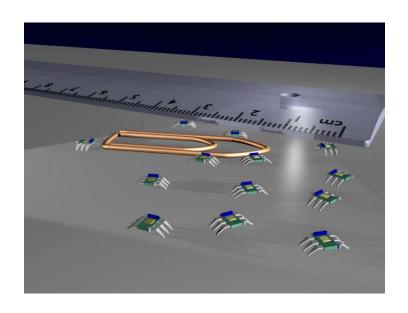
Alice agent (bot)

Aplicatii

NASA agents

Swarms

Aplicatii

uBot

MoGo invinge pe Myungwan Kim, august 2008

Aplicatii

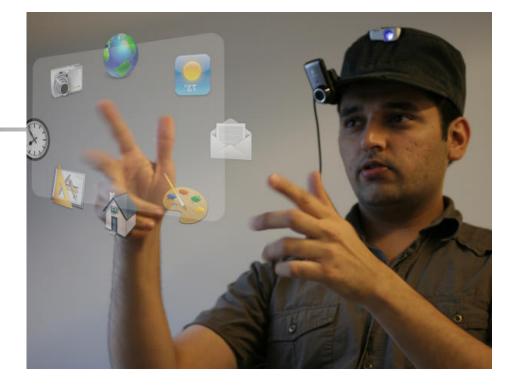
- Agenti pentru Web
- Web semantic/social
- World-wise web?
- Inteligenta ambientala

- Ecranele Multitouch sunt integrate in diferite suprafete: portabile, pereti, mese
- Multitoe a interfata pe podea controlata de utilizatori cu picioarele

Sixth Sense Project

 Proiectul Sixth Sense – conceput de Pranav Mistry, cercetator de la Massachusetts Institute of Technology's Media Lab.

Mind Machine Project

 Scopul Mind Machine Project este sa reconcilieze inteligenta naturala cu inteligenta masinilor si sa dezvolte, pe aceasta baza, o noua generatie de masini inteligente

MIT

- Center for Bits and Atoms
- Brain & Cognitive Sciences
- Computer Science
- Artificial Intelligence Laboratory
- Research Laboratory of Electronics
- Media Lab

Mind Machine Project

• Mind: Develop a software model capable of understanding human social contexts, and the behaviors and conventions associated with them. Research areas: hierarchical and reflective common sense

Lead researchers: Marvin Minsky, Patrick Winston

 Body: Explore candidate physical systems as substrate for embodied intelligence
 Research areas: reconfigurable asynchronous logic automata

Lead researchers: Neil Gershenfeld, Ben Recht, Gerry Sussman

Mind Machine Project

■ Memory: Further the study of data storage and knowledge representation in the brain

Research areas: common sense

Lead researcher: Henry Lieberman

■ Brain and Intent: Study the embodiment of intent in neural systems. Use intent-based models to facilitate representation and exchange of information.

Research areas: wet computer, brain language, brain interfaces

Lead researchers: Newton Howard, Sebastian Seung, Ed Boyden

- Massachusetts Institute of Technology research scientist Noah Goodman has developed Church, a programming language that combines a rules-based artificial intelligence system with probabilistic inference systems.
- In testing, the Church program behaved almost exactly like a human subject and did a significantly better job of modeling human thought than traditional AI algorithms.

7. Resurse

O selectie cuprinzatoare de articole si resurse importante in IA

http://aimas.cs.pub.ro/links

Directiile de cercetare din IA:

http://aitopics.org/

Carte IA on-line

David Poole, Alan Mackworth. *Artificial Intelligence:* Foundations of Computational Agents, Cambridge University Press, 2010

http://artint.info/index.html

Tools for learning AI

http://www.aispace.org/index.shtml